

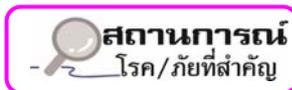

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 42 ฉบับที่ 42 : 28 ตุลาคม 2554

Volume 42 Number 42 : October 28, 2011

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สรุปรายงานผู้ป่วยจากโรคที่เฝ้าระวังพิเศษในสถานการณ์อุทกภัย ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2554

✉ outbreak@health.moph.go.th

กลุ่มตอบโต้สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

จากการวิเคราะห์รายงาน 506 ซึ่งเป็นรายงานเฝ้าระวังที่ใช้ข้อมูลจากโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศโดยเฉพาะโรงพยาบาลในภาครัฐ สำหรับการเฝ้าระวังพิเศษในสถานการณ์อุทกภัย 7 โรค ได้แก่ ตาแดง, ฉีหนู, ไข้เลือดออก, อุจจาระร่วง, มือ เท้า ปาก, ไข้หวัดใหญ่ และปอดบวม ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย ช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 จำนวน 33 จังหวัด 232 อำเภอ จำแนกตามวันเริ่มป่วย มีรายงานผู้ป่วย 2 สัปดาห์ล่าสุด สรุปได้ดังตารางที่ 1

แผนที่แสดงอัตราป่วยของผู้ป่วยในอำเภอและจังหวัดที่ประสบอุทกภัยในสองสัปดาห์ล่าสุด แสดงดังภาพที่ 1-7

เมื่อเปรียบเทียบอัตราป่วยของผู้ป่วยสะสม ช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 จำแนกตามอำเภอที่ประสบอุทกภัย พบอัตราป่วยสูง 10 อันดับแรก ดังนี้

โรคตาแดง ใน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ (อ.เด่นชัย) เลย (อ.เมือง) ลำปาง (อ.เมืองปาน อ.แม่ทะ อ.แม่พริก อ.แม่เมาะ อ.สบปราบ อ.เสริมงาม) ตาก (อ.บ้านตาก อ.สามเงา)

โรคฉีหนู ใน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก (อ.บางกระทุ่ม อ.พรหมพิราม) นนทบุรี (อ.ไทรน้อย) มหาสารคาม (อ.เมือง) ร้อยเอ็ด (อ.เสลภูมิ) ลำปาง (อ.สบปราบ อ.เสริมงาม)

โรคไข้เลือดออก (DF/DHF/DSS) ใน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร (อ.โกสัมพินคร) ฉะเชิงเทรา (อ.เมือง) ชัยนาท (อ.เนินขาม อ.วัดสิงห์) นครสวรรค์ (อ.พยุหะคีรี) พิจิตร (อ.ต.จ.เจริญ อ.โพธิ์ประทับช้าง อ.สามง่าม) สุโขทัย (อ.กงไกรลาศ) อ่างทอง (อ.โพธิ์ทอง)

โรคอุจจาระร่วง ใน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา (อ.บางน้ำเปรี้ยว) ชัยนาท (อ.วัดสิงห์ อ.สรรพยา) นครสวรรค์ (อ.พยุหะคีรี อ.ชุมแสง อ.โกรกพระ) มหาสารคาม (อ.กันทรวิชัย อ.โกสุมพิสัย อ.เชียงยืน) นครปฐม (อ.ดอนตูม)

โรคมือ เท้า ปาก ใน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิจิตร (อ.ต.จ.เจริญ) นครนายก (อ.ปากพลี) ลำปาง (อ.ห้างฉัตร) เลย (อ.ภูกระดึง) สุโขทัย (อ.กงไกรลาศ อ.คีรีมาศ) อ่างทอง (อ.แสวงหา) อุทัยธานี (อ.ทัพทัน อ.หนองขาหย่าง อ.ห้วยคด)

โรคไข้หวัดใหญ่ ใน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท (อ.มโนรมย์) พิษณุโลก (อ.วัดโบสถ์) มหาสารคาม (อ.เชียงยืน) ลพบุรี (อ.หนองม่วง) ลำปาง (อ.ห้างฉัตร) สุโขทัย (อ.คีรีมาศ อ.ศรีสำโรง) อ่างทอง (อ.สามโก้) อุทัยธานี (อ.ทัพทัน อ.สว่างอารมณ์)

โรคปอดบวม ใน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร

สารบัญ

◆ สรุปรายงานผู้ป่วยจากโรคที่เฝ้าระวังพิเศษในสถานการณ์อุทกภัย ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2554	657
◆ พื้นความรู้ : โรคอุจจาระร่วง	663
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 42 ระหว่างวันที่ 16 -22 ตุลาคม 2554	664
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 42 ระหว่างวันที่ 16 -22 ตุลาคม 2554	667

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรือ งานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร กุมาตล
นายแพทย์ธวัช จายนีโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำนวน อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ภาสกร อัครเสวี

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : แพทย์หญิงพจมาน ศิริอารยาภรณ์

กองบรรณาธิการ

บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รังษิวงศ์ พงษ์ศิริ วัฒนาสุรภิตต์
กรรณิการ์ ทมอณพังเทียม

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สุขุมภรณ์รัตน์ พัชรี ศรีหมอก
น.สพ. อีร์ศักดิ์ ชักนำ สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พูนทรัพย์ เปียมณี เขิดชัย ดาราแจ้ง

ฝ่ายศิลป์ : ประมวล ทุมพงษ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

ประชาสัมพันธ์

เรียน สมาชิก wesr ทุกท่าน

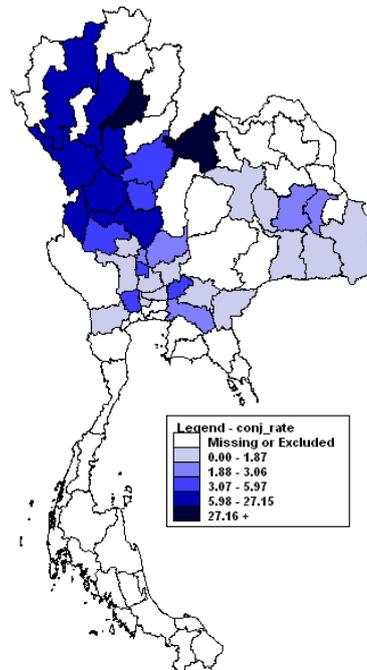
สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ ASEAN Plus Three Countries ในการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทาวเวอร์เว็บไซต์ของ ASEAN+3 (www.aseanplus3-aid.info) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านโรคอุบัติใหม่ การระบาดของประเทศไทย จึงขอเชิญสมาชิกทุกท่าน หากมีผลงานต้องการเผยแพร่ เช่น การสอบสวนโรคระบาด เป็น Abstract / ไฟล์ฉบับสมบูรณ์ (** ต้องเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด**) ในรายงานมีแผนภูมิ/กราฟ/รูปภาพได้ (แนบไฟล์ต้นฉบับภาษาไทยมาด้วยได้)

*****กรุณาส่งไปรษณีย์ที่อีเมล borworn67@yahoo.com *****

โดยใส่ Subject อีเมลล์ว่า: For ASEAN publishing เพื่อผู้รับผิดชอบจะได้คัดผลงานของท่านไปเผยแพร่ในหมู่ประเทศอาเซียนต่อไป

(อ.ชาณูวรลักษณ์บุรี) ฉะเชิงเทรา (อ.พนมสารคาม) พิจิตร (อ.วังทรายพูน) มหาสารคาม (อ.กันทรวิชัย อ.เมือง) ร้อยเอ็ด (อ.จตุรพักตรพิมาน) ลำปาง (อ.แม่เมาะ อ.สบปราบ อ.ห้างฉัตร) อุทัยธานี (อ.หนองขาหย่าง)

แม้ข้อมูลจากรายงาน 506 จะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้ไม่สามารถสะท้อนถึงปัญหาของโรคได้อย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตบางประการที่พบจากการติดตามวิเคราะห์ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ดังนี้ โรคตาแดงยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในพื้นที่หลายจังหวัดที่เคยถูกน้ำท่วมทางภาคเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดที่เคยมีการรายงานผู้ป่วยมาก่อนหน้านี้ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการเกิดการระบาดของประปรายในช่วงเดือนที่ผ่านมา โรคไข้เลือดออกมีการรายงานอย่างต่อเนื่องในหลายจังหวัดโดยเฉพาะภาคกลางตอนบนที่ประสบภาวะน้ำท่วมมาระยะหนึ่งแล้ว อาจเป็นปัจจัยในการเพิ่มของพาหะนำโรค ส่งผลให้เกิดการเพิ่มต่อตัวโรคเอง ขณะที่โรคไข้หวัดใหญ่ ปอดบวม และโรคมือเท้าปากยังคงมีการรายงานประปรายในจังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม ส่วนโรค เช่น ฉีหนู ยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่องมาถึงสองสัปดาห์ล่าสุดในพื้นที่ที่เดิมเคยเป็นแหล่งรังโรคอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ไม่มีการรายงานโรคเหล่านี้ในช่วงสองสัปดาห์ล่าสุดจากบางจังหวัดที่เกิดภาวะน้ำท่วมอย่างรุนแรง เช่น พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเชื่อกันว่าจะเกิดจากการที่ระบบรายงานได้รับผลกระทบไปด้วย

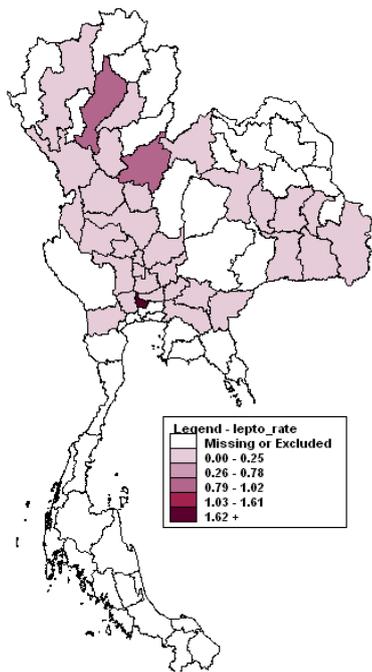
รูปที่ 1 อัตราป่วยต่อแสนประชากรของโรคตาแดง ในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและอัตราป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวัง 7 โรค จากรายงาน 506 ในอำเภอ/จังหวัดที่ประสอทุกภัย จำแนกตามวันเริ่มป่วยในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554

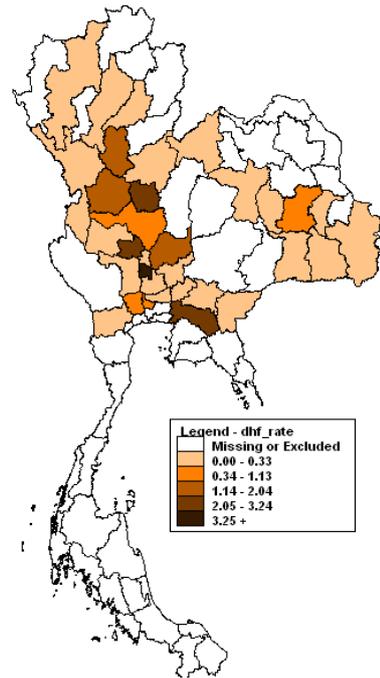
ที่	จังหวัด	ตาแดง		ฉี่หนู		ไข้เลือดออก (DF/DHF/DSS)		อุจจาระร่วง		มือเท้าปาก		ไข้หวัดใหญ่		ปอดบวม	
		จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.
1	กำแพงเพชร	37	7.16	0	0	11	1.99	184	31.76	4	0.96	10	1.81	60	10.36
2	ขอนแก่น	0	0	0	0	0	0	3	0.61	0	0	0	0	2	0.4
3	ฉะเชิงเทรา	11	2.97	0	0	11	2.97	227	61.23	2	0.56	3	0.96	36	9.71
4	ชัยนาท	4	1.78	0	0	8	2.98	138	41.17	3	1.36	6	2.01	4	1.26
5	เชียงใหม่	33	11.21	0	0	0	0	22	7.47	3	1.02	2	0.68	13	4.42
6	ตาก	44	21.18	0	0	0	0	41	19.73	0	0	1	0.48	7	3.37
7	นครนายก	8	3.17	0	0	0	0	74	29.34	2	1.04	0	0	6	2.38
8	นครปฐม	19	3.25	0	0	3	0.51	226	38.66	0	0	2	0.34	12	2.05
9	นครสวรรค์	39	6.28	0	0	7	1.13	534	61.45	5	0.63	6	0.69	57	6.56
10	นนทบุรี	6	0.82	1	1.76	4	0.37	83	11.32	2	0.32	3	0.41	8	1.09
11	ปทุมธานี	3	0.35	0	0	1	0.11	67	6.9	0	0	1	0.21	15	1.54
12	ปราจีนบุรี	1	0.28	0	0	0	0	12	2.59	0	0	0	0	1	0.28
13	พระนครศรีอยุธยา	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	พิจิตร	12	3.42	0	0	11	2.1	169	38.37	3	1.07	5	1.57	20	4.76
15	พิษณุโลก	30	4.51	2	0.78	2	0.3	139	20.91	7	1.12	27	4.06	36	5.42
16	แพร่	10	27.17	0	0	0	0	9	24.45	0	0	1	2.72	1	2.72
17	มหาสารคาม	0	0	1	0.25	0	0	343	84.87	1	0.38	9	3.46	98	24.25

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและอัตราป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวัง 7 โรค จากรายงาน 506 ในอำเภอ/จังหวัดที่ประสบอุทกภัย จำแนกตามวันเริ่มป่วยในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554

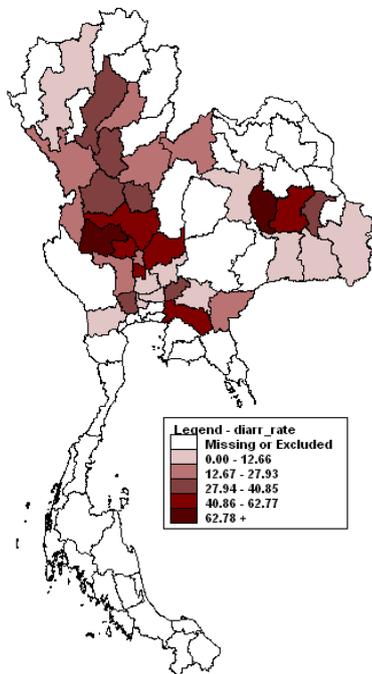
ที่	จังหวัด	ตาแดง		ฉี่หนู		ไข้เลือดออก		อุจจาระร่วง		มือ เท้า ปาก		ไข้หวัดใหญ่		ปอดบวม	
		จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.	จำนวน	อัตราป่วยต่อแสน ปชก.
18	ยโสธร	6	2.13	0	0	0	0	84	29.76	1	0.39	3	1.17	19	6.73
19	ร้อยเอ็ด	33	2.92	1	0.17	10	0.79	519	44.99	9	1.48	3	0.5	107	9.27
20	ราชบุรี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	ลพบุรี	16	2.2	0	0	11	1.56	398	52.7	5	0.66	17	2.71	46	6.09
22	ลำปาง	88	27.09	2	1.02	1	0.28	126	38.79	12	3.69	9	2.92	27	8.31
23	เลย	81	52.78	0	0	0	0	47	17.83	7	20.65	3	1.95	5	3.26
24	ศรีสะเกษ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	สระแก้ว	0	0	0	0	0	0	37	16.7	0	0	1	0.45	2	0.9
26	สระบุรี	0	0	0	0	0	0	30	6.18	3	0.63	0	0	1	0.24
27	สิงห์บุรี	4	2.72	0	0	0	0	42	19.54	0	0	0	0	1	0.47
28	สุโขทัย	11	9.64	0	0	3	1.36	68	39.86	9	5.28	12	7.03	8	4.69
29	สุพรรณบุรี	2	0.61	0	0	0	0	87	26.52	5	1.52	1	0.3	18	5.49
30	สุรินทร์	2	0.75	0	0	0	0	39	6.41	1	0.46	0	0	10	1.64
31	อ่างทอง	8	3.5	0	0	8	3.85	120	52.51	7	3.41	4	1.95	15	6.56
32	อุทัยธานี	8	5.06	0	0	0	0	101	63.85	5	3.16	15	9.48	14	8.85
33	อุบลราชธานี	1	0.41	0	0	0	0	8	3.3	0	0	0	0	0	0
	รวม	517	4.21	6	0.16	91	0.64	3146	22.06	96	0.85	144	1.18	649	4.43

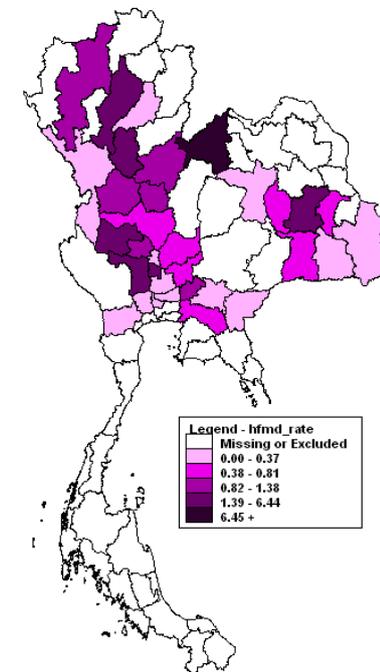
รูปที่ 2 อัตราป่วยต่อแสนประชากรของโรคฉี่หนู ในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย

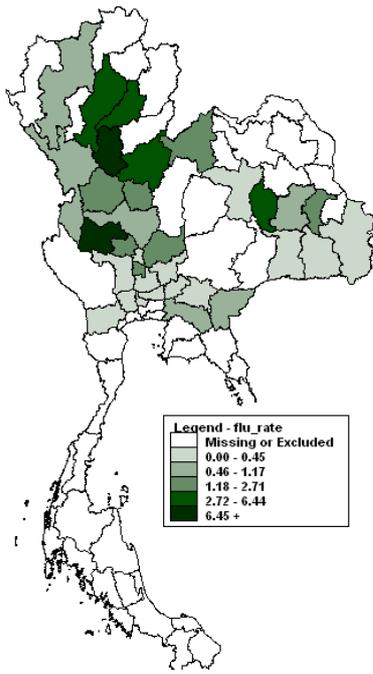
รูปที่ 3 อัตราป่วยต่อแสนประชากรของโรคไข้เลือดออก (DF/DHF/DSS) ในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย

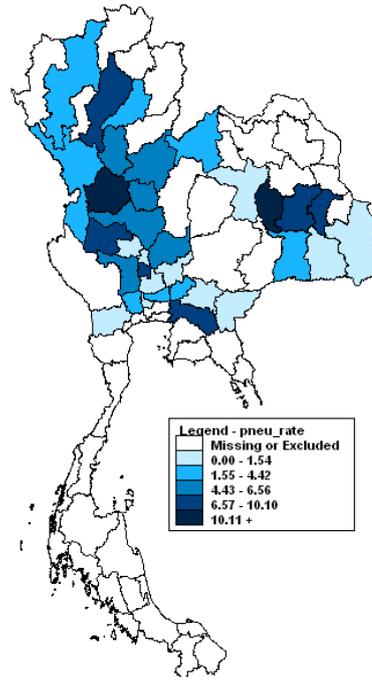
รูปที่ 4 อัตราป่วยต่อแสนประชากรของโรคอุจจาระร่วง ในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย

รูปที่ 5 อัตราป่วยต่อแสนประชากรของโรคมือ เท้า ปาก ในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย

รูปที่ 6 อัตราป่วยต่อแสนประชากรของโรคไข้หวัดใหญ่ ในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย

รูปที่ 7 อัตราป่วยต่อแสนประชากรของโรคปอดบวม ในช่วงวันที่ 5 - 19 ตุลาคม 2554 ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย

http://164.115.5.58/flood/index.php Bureau of Epidemiology, T...

File Edit View Favorites Tools Help

สำนักระบาดวิทยา BUREAU OF EPIDEMIOLOGY
National Trustworthy and Competent Authority in Epidemiological Surveillance and Investigation
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

แหล่งที่มา: www.thaiflood.com

ศูนย์ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

Link หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- กรมควบคุมโรค โทร. 1422
- ศูนย์ข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย www.thaiflood.com
- Thai Met
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การเฝ้าระวังโรคและภัยในสถานการณ์อุทกภัย
Disease Surveillance and Situation in Flood THAILAND, 2011

- สถานการณ์โรคที่เฝ้าระวังพิเศษ เฉพาะจุดพักพิง
 - 2011
 - ตุลาคม :: 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
 - พฤศจิกายน :: 1 2 3 4 5 6 7
- รายงานโรคที่เฝ้าระวังพิเศษในสถานการณ์อุทกภัย
 - 2011
 - สิงหาคม :: 30
 - กันยายน :: 07 14 21 30
 - ตุลาคม :: 12 16 19
- ตารางจำนวนผู้ป่วยโรคที่เฝ้าระวังพิเศษในสถานการณ์อุทกภัย ในพื้นที่ประสบภัย
 - 2011
 - สิงหาคม :: 30
 - กันยายน :: 07 14 21 28 30
 - ตุลาคม :: 14 19
- รายงานสถานการณ์ผู้เสียชีวิตจากอุทกภัย
 - 2011
 - กันยายน :: 02 09 14 21 30
 - ตุลาคม :: 07 21
- ตารางสาเหตุการเสียชีวิตจากอุทกภัย
 - 2011
 - กันยายน :: 21

คู่มือและแบบฟอร์มการเฝ้าระวังโรค

- คู่มือปฏิบัติงานเฝ้าระวังและสอบสวนทางระบาดวิทยา กรณีเกิดภัยพิบัติจากน้ำท่วม
- โรคติดต่อกับอุทกภัย: สถานการณ์และการเฝ้าระวัง
- การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุม
- แบบรายงานโรค/กลุ่มอาการที่เฝ้าระวังในจุดอพยพจากสภาวะอุทกภัย รายวัน สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขย่อย
- แบบรายงาน ผู้เสียชีวิต (Update) สำหรับเจ้าประชาชนมโรคที่

ติดตามการเฝ้าระวังโรคและภัยในสถานการณ์อุทกภัยได้ที่
<http://164.115.5.58>

บทความ พิเศษ **พื่นความรู้ : โรคงูสวัด (Shingles/Herpes Zoster)**

สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

แปลและเรียบเรียงโดย โรม บัวทอง

ระบาดวิทยา

ประมาณการกันว่าทุก ๆ หนึ่งในสามคนของประชากรสหรัฐจะเป็นโรคงูสวัด และมากกว่าครึ่งพบในผู้ป่วยที่อายุมากกว่า 60 ปี และผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำในโรคต่าง ๆ เช่น เหาหวาน ผู้ป่วยที่รับประทานยาสเตียรอยด์ ยากดภูมิคุ้มกัน ผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งผู้ที่จะเป็นโรคงูสวัดได้นั้นต้องเคยเป็นโรคสุกใสมาก่อนในอดีต ในประเทศไทยอัตราอุบัติการณ์โรคงูสวัดเพิ่มขึ้นมากในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งผู้ป่วยสามารถกลับเป็นซ้ำได้

สาเหตุ

เกิดจากไวรัส Varicella Zoster ซึ่งเป็นไวรัสชนิดเดียวกันที่ทำให้เกิดโรคสุกใส (Chicken Pox) แต่เป็นคนละชนิดที่ทำให้เกิดโรคเริม เมื่อผู้ป่วยหายจากอาการสุกใส เชื้อไวรัสชนิดนี้จะหลบอยู่ในร่างกาย (Dormant State) และจะปรากฏอาการออกมาภายหลัง สาเหตุที่ไวรัสถูกกระตุ้นขึ้นมาแล้วทำให้เกิดอาการโรคงูสวัดยังไม่ทราบชัดเจน แต่ในระยะที่เกิดภัยธรรมชาติผู้ป่วยส่วนหนึ่งอาจจะมีอาการกำเริบเนื่องจากการพักผ่อนน้อยและเกิดภาวะเครียดเป็นปัจจัยกระตุ้น

ลักษณะอาการและอาการแสดง

ผู้ป่วยจะเริ่มมีอาการ ปวด คัน หรือ ร้อนฉ่ำ บริเวณที่จะเกิดผื่น เป็นเวลา 1-5 วัน และเมื่อปรากฏผื่นจะปวดแสบปวดร้อน บริเวณหน้าหรือร่างกายเพียงซีกเดียว และผื่นจะกลายเป็นตุ่มน้ำ เป็นเวลา 7-10 วัน และจะหายไปภายใน 2-4 สัปดาห์ โดยผื่นพบบ่อยบริเวณลำตัวข้างซ้ายหรือขวา หรือพบบริเวณใบหน้า และในบางกรณีอาจทำให้สูญเสียการมองเห็นหากติดเชื้อในบริเวณดวงตา อาการไม่จำเพาะอื่น ๆ ที่อาจพบได้ เช่น ไข้ ปวดศีรษะ หนาวสั่น และปวดท้อง เป็นต้น ภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อย ได้แก่ การปวดเส้นประสาท (Postherpetic neuralgia)

การติดต่อ

ไวรัสที่อยู่ในระยะแพร่เชื้อของผู้ป่วยงูสวัด ช่วงที่เป็นตุ่มน้ำใส สามารถติดต่อไปยังบุคคลที่ยังไม่เคยเป็นโรคสุกใสมาก่อนก่อให้เกิดโรคสุกใสได้ แต่จะไม่ทำให้เกิดงูสวัด การติดต่อเกิดจากการสัมผัสของเหลวในตุ่มน้ำที่ผิวหนึ่งผู้ป่วยโดยตรง แต่ไม่ติดต่อทางการหายใจ ระยะแพร่เชื้อจะหมดไปเมื่อตุ่มลอกหลุด เมื่อเปรียบเทียบกับโรคสุกใสแล้ว ผู้ป่วยโรคงูสวัดมีความสามารถต่ำในการแพร่เชื้อไปยังผู้ที่ไม่เคยเป็นสุกใสหรือไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันสุกใส

การรักษา

มียาต้านไวรัสชนิดนี้ ได้แก่ Acyclovir Valacyclovir และ Famciclovir ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน การให้ยาต้านไวรัสเพียงช่วยทำให้ระยะเวลาและความรุนแรงของโรคลดลง หากจะได้ผลดีต้องได้รับยาต้านไวรัสเร็ว คือ เมื่ออาการผื่นเริ่มปรากฏ

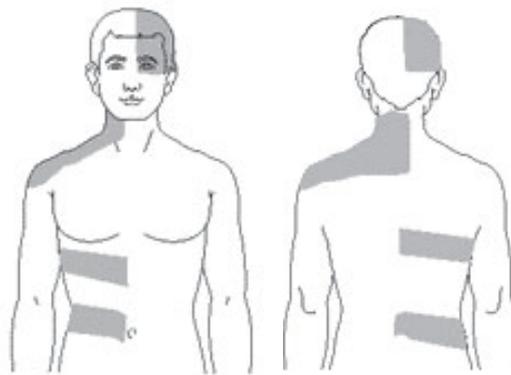
การป้องกัน

มีวัคซีนที่ป้องกันสุกใส จะสามารถป้องกันการเกิดโรคงูสวัดได้เช่นกัน

ข้อแนะนำในการป้องกันการแพร่ระบาดจากผู้ป่วยโรคงูสวัด

ที่จะทำให้เกิดโรคสุกใสในผู้ไม่มีภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะเด็กที่ไม่เคยป่วยเป็นสุกใสหรือไม่ได้ฉีดวัคซีน

- 1) ปิดบริเวณผื่นให้มิดชิด เพื่อป้องกันการสัมผัสโดยตรงจากผู้อื่น
- 2) ห้ามสัมผัส หรือเกาบริเวณผื่น หรือตุ่มน้ำ เพราะเชื้อไวรัสในเล็บจะสามารถแพร่ไปยังผู้อื่นได้
- 3) ล้างมือด้วยสบู่หรือน้ำยาฆ่าเชื้อบ่อยๆ ทั้งผู้ป่วยและผู้ดูแล เพื่อฆ่าเชื้อไวรัสที่ติดมากับมือ
- 4) แยกผู้ป่วยออกจากกลุ่มเสี่ยง ซึ่งได้แก่
 - หญิงตั้งครรภ์ที่ไม่เคยเป็นสุกใสหรือได้รับวัคซีนมาก่อน
 - เด็กทารก
 - ผู้สูงอายุ
 - ผู้ที่มีภูมิต้านทานต่ำ เช่น เหาหวาน ผู้ที่ได้รับยากดภูมิคุ้มกันต่าง ๆ ผู้ป่วยโรคมะเร็ง เป็นต้น

เรียบเรียงจาก Shingles (Herpes Zoster), US CDC

Available at <http://www.cdc.gov/shingles/index.html>